

УКРАЇНА

(19) **UA**

(11) **67940**

(13) **U**

(51) МПК

A61K 31/395 (2006.01)

A61K 31/33 (2006.01)

A61K 31/70 (2006.01)

A61K 31/195 (2006.01)

ДЕРЖАВНА СЛУЖБА
ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ
ВЛАСНОСТІ
УКРАЇНИ

(12) ОПИС ДО ПАТЕНТУ НА КОРИСНУ МОДЕЛЬ

(21) Номер заявки: **u 2011 09786**

(22) Дата подання заявки: **08.08.2011**

(24) Дата, з якої є чинними
права на корисну
модель: **12.03.2012**

(46) Публікація відомостей **12.03.2012, Бюл.№ 5**
про видачу патенту:

(72) Винахідник(и):

**Манашук Надія Володимирівна (UA),
Шманько Володимир Васильович (UA),
Чорній Наталія Володимирівна (UA)**

(73) Власник(и):

**ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ
МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ І.Я.
ГОРБАЧЕВСЬКОГО,
Майдан Волі, 1, м.Тернопіль, 46001 (UA)**

(54) СПОСІБ ЛІКУВАННЯ ЗАХВОРЮВАНЬ ПАРОДОНТА У ОСІБ З НЕСПЕЦИФІЧНИМ ВИРАЗКОВИМ КОЛІТОМ

(57) Реферат:

Спосіб лікування захворювань пародонта у осіб з неспецифічним виразковим колітом включає застосування препаратів антибактеріальної та імуномодуючої дії. Як антисептик використовують «Фурасол» у вигляді полоскань, а як імуномодуючий засіб призначають препарат «Нуклеїнат натрію» перорально.

UA 67940 U

Корисна модель належить до медицини, зокрема стоматології, і може бути використана для лікування хронічного катарального гінгівіту і генералізованого пародонтиту у осіб з неспецифічним виразковим колітом.

Відомий спосіб лікування захворювань пародонта, що включає застосування препаратів антибактеріальної та імуномодуючої дії [1]. За відомим способом лікування здійснюють шляхом використання 0,05 % розчину хлоргексидину біглюконату та меритину для антисептичної обробки порожнини рота та інстиляції поліоксидонію на стерильних ватних турундах у пародонтальні кишені.

Недоліком відомого способу є недостатня клінічна ефективність, яка зумовлена тим, що запальні і запально-дистрофічні захворювання пародонта супроводжуються порушеннями імунного статусу організму. Це зумовлено, серед інших причин, тим, що зміни з боку реактивності організму сприяють негативному впливу на ясна і пародонт пародонтопатогенної мікрофлори, яка знаходиться в порожнині рота, і у результаті якої відбувається інфільтрація тканин запальними клітинами, гідроліз фосфоліпідів клітинних мембран, активація секреції широкого спектра медіаторів, що і визначає швидкість розвитку, інтенсивність і поширеність патологічного процесу в пародонті.

В основу корисної моделі поставлено задачу вдосконалити відомий спосіб, в якому шляхом комплексного застосування препаратів антибактеріальної та імуномодуючої дії досягають покращення стану тканин пародонта та імунного статусу пацієнтів, а отже підвищення клінічної ефективності і стабільнішої ремісії.

При вирішенні поставленої задачі було взято до уваги те, що в останні роки дістало поширення в лікарській практиці при лікуванні захворювань пародонта на фоні супутньої патології призначення препаратів антибактеріальної та імуномодуючої дії [2, 3]. Це сприяє зменшенню патогенної мікрофлори в ясенних та пародонтальних кишенях, нормалізації показників в системі місцевого захисту порожнини рота та імунному статусі організму в цілому.

Поставлену задачу вирішують тим, що у відомому способі лікування захворювань пародонта у осіб з неспецифічним виразковим колітом, що включає застосування препаратів антибактеріальної та імуномодуючої дії, відповідно до корисної моделі як антисептик призначають «Фурасол» у вигляді полоскань з розрахунку 0,1 г на 200 мл гарячої води 3 рази на день після прийому їжі протягом 10 днів, та як імуномодуючий засіб призначають препарат «Нуклеїнат натрію» перорально по 0,5 г після прийому їжі 2 рази на день упродовж 1 місяця.

Конкретно спосіб здійснюють таким чином. Пацієнтам проводять видалення над- і під'ясенного зубного каменю за допомогою ультразвукового скелера з наступною поліровкою поверхні зубів та коренів спеціальними щітками із застосуванням профілактичних паст. Проводять антисептичну обробку розчином «Фурасолу». Пацієнтам призначають полоскання ротової порожнини розчином «Фурасолу» з розрахунку 0,1 г на 200 мл гарячої води 3 рази на день після прийому їжі протягом 10 днів. В якості імуномодуючого препарату призначають «Нуклеїнат натрію» перорально по 0,5 г після прийому їжі 2 рази на день упродовж 1 місяця.

Про ефективність лікування запропонованим способом роблять висновки за показниками гігієнічних та пародонтальних індексів та за динамікою показників імунного статусу, визначених за допомогою імунограми.

Приклад 1.

Хвора К. 35 років. Діагноз: загострення хронічного катарального гінгівіту. Супутня патологія неспецифічний виразковий коліт. Клінічний стан: маргінальний край ясен, міжзубні сосочки гіперемійовані, набряклі, кровоточать при зондуванні, назубні відкладення. Гігієнічний індекс - 2,2 бали, РМА – 33 %, КГІ - 2,3 бали. Показники імунограми: СОЗ+(загальні клітини)- 43 %, СБ4+(хелпери) -29 %, CD8+(супресори) - 13 %, СО16+(природні кілери)- 9% та CD22+(В клітини) - 18,5 %. Хворій було призначено лікування: зняття зубних відкладень, антисептична обробка порожнини рота «Фурасолом» по 0,1 г, розведеним у 200 мл гарячої води 3 рази на день після прийому їжі протягом 10 днів, та «Нуклеїнат натрію» по 0,5 г після прийому їжі 2 рази на день упродовж 1 місяця.

Результати клініко-лабораторного обстеження хворої після завершення курсу лікування свідчили про ефективність запропонованого способу лікування. Так: колір ясен блідо-рожевий, кровоточивість не визначалась, слизова оболонка щільно охопила шийки зубів, над'ясенних та під'ясенних зубних відкладень не визначалося. Вміст загальних Т клітин збільшився до 68 %, хелперів - до 43 %, супресорів - до 22 %, природних кіллерів - до 13%. Рівень В - клітин суттєво не змінювався.

Приклад 2.

Хворий М. 42 роки. Діагноз: хронічний генералізований пародонтит першого ступеня тяжкості в стадії загострення. Супутня патологія: неспецифічний виразковий коліт. Клінічний

стан: Ясна гіперемійовані, набряклі, кровоточать при доторканні, пародонтальні кишені 1-3 мм, назубні відкладення. Гігієнічний індекс - 2,3 бали, РМА - 54 %, КПІ - 5,3 бали. Показники імунограми: СОЗ+(загальні клітини) - 36 %, СО4+(хелпери) - 24 % , СВ8+(супресори) - 17 %, СВ16+(природні кіллери) - 10% та CD22+(В клітини) 18,4 %. Хворому було призначено лікування: зняття зубних відкладень, антисептична обробка порожнини рота «Фурасолом» по 0,1 г, розведеним у 200 мл гарячої води 3 рази на день після прийому їжі протягом 10 днів, та препарат «Нуклеїнат натрію» перорально по 0,5 г після прийому їжі 2 рази на день упродовж 1 місяця.

Про ефективність запропонованого способу лікування свідчать результати клініко-лабораторного обстеження хворого після завершення курсу його лікування. Так: колір ясен блідо-рожевий, кровоточивість не визначалась, слизова оболонка щільно охопила шийки зубів, пародонтальні кишені 1-2 мм, над- і під'ясенний зубний камінь не визначався. Вміст загальних Т клітин збільшився до 61 %, хелперів - до 40 % , супресорів - до 20 %, природних кіллерів - до 14%. Рівень В - клітин суттєво не змінювався.

Приклад 3.

Запропонованим способом здійснили лікування 15 хворих на хронічний катаральний гінгівіт та генералізований пародонтит із супутнім неспецифічним виразковим колітом, результати клініко-лабораторних обстежень яких наведені у таблиці.

Таблиця

Імунограма хворих з захворюваннями пародонта із супутнім неспецифічним виразковим колітом до і після лікування запропонованим способом

Показник	Група контролю (n =28)	Дослідна група (n =31)	
		до лікування	після лікування
CD3+	61,5 ±0,6	41,9 ±0,8	63,9±0,74*
CD4+	40,6 ± 0,7	28,4 ± 0,7	41,65±0,47*
CD8+	21,0 ±0,5	12,6 ±0,3	21,71±0,32*
CD 16+	14,4 ±0,2	10,5 ± 0,4	13,68±0,49*
CD22+	19,0 ±0,3	18,8 ±0,4	18,14±0,26

Примітка: *- статистично значуща ($p < 0,05$) різниця між показниками хворих в порівнянні до та після лікування.

Як видно з наведених у таблиці даних, у результаті лікування запропонованим способом в усіх випадках мав місце виражений позитивний клінічний ефект. Так, одночасно з покращанням клінічної симптоматики у вигляді усунення гіперемії, кровоточивості та набряку ясен, у результаті проведеного лікування з використанням комбінації антисептика та імуномодулятора мало місце підвищення показників імунного статусу організму.

Таким чином, використання антисептика «Фурасол» та імуномодулятора «Нуклеїнат натрію» за запропованою схемою призвело до суттєвого достовірного ($p < 0,05$) покращання стану тканин пародонта та імунного статусу пацієнтів. Необхідно зазначити, що рівень загальних Т клітини в крові у пацієнтів перед лікуванням був дещо нижчим стосовно групи контролю ($p < 0,05$), після проведеної корекції достовірно збільшився і знаходився в межах норми. Рівень хелперів і супресорів в групі дослідження був нижчим стосовно групи контролю (показники групи контролю - $40,6 \pm 0,7$ та $21,0 \pm 0,5$). Однак після проведеної корекції достовірно збільшився і знаходився в межах норми. Аналогічно наблизився до норми і рівень природних кіллерів. Важливо відмітити, що проведене лікування позитивно вплинуло як на перебіг хронічного катарального гінгівіту та генералізованого пародонтиту, так і на супутню патологію у цілому. Цей висновок заслуговує на особливу увагу, оскільки у виникненні неспецифічного виразкового коліту провідна роль належить імунологічним порушенням [4].

Таким чином, запропонований спосіб лікування забезпечує ефективніше, ніж за способом - прототипом, лікування хронічного катарального гінгівіту та генералізованого пародонтиту на фоні неспецифічного виразкового коліту, і зможе знайти застосування у практичній стоматології.

Джерела інформації, які слід взяти до уваги:

1. Патент UA 55968, МПК А61К31/00. Спосіб лікування хворих на генералізований пародонтит /І.Є.Сергеева. - № u201010542; Заявл. 31.08.2010; Опубл. 27.12.2010, Бюл.№ 24, 2010 р.

2. Патент UA, МПК А61К6/00. Спосіб лікування хронічного катарального гінгівіту у дітей /О.І.Годованець, М.М.Рожко. - № U200708237; Заявл. 19.07.2007; Опубл. 10.12.2007, Бюл. №10;

3. Патент № 64535 А, Україна, МПК 7 А61К35/74. Спосіб лікування запальних захворювань пародонту / Косенко К.М., Чумакова Ю.Г., Запорожець Н.М. Заявка № 2003065796; Заявл. 23.06.2003; Опубл. 16.02.2004. Бюл. №2.

4. Мдинарадзе Г.Н. Оказание стоматологической помощи пациентам с неспецифическим язвенным колитом и болезнью Крона: автореф. дис. на здобуття науч. степени канд. мед. наук: спец. 14.01.21 /Г.Н.Мдинарадзе. - Москва, 2006. - 35 с.

ФОРМУЛА КОРИСНОЇ МОДЕЛІ

Спосіб лікування захворювань пародонта у осіб з неспецифічним виразковим колітом, що включає застосування препаратів антибактеріальної та імуномодулюючої дії, який **відрізняється** тим, що як антисептик використовують "Фурасол" у вигляді полоскань з розрахунку 0,1 г на 200 мл гарячої води 3 рази на день після прийому їжі протягом 10 днів, а як імуномодулюючий засіб призначають препарат "Нуклеїнат натрію" перорально по 0,5 г після прийому їжі 2 рази на день упродовж 1 місяця.

Комп'ютерна верстка В. Мацело

Державна служба інтелектуальної власності України, вул. Урицького, 45, м. Київ, МСП, 03680, Україна

ДП "Український інститут промислової власності", вул. Глазунова, 1, м. Київ – 42, 01601